Valdemaras Šimėnas

Research on the second group of Skersabaliai barrow cemetery, 1997

In 1997 VU studied 5 disturbed barrows from the second group of Skersabaliai barrow cemetery. The research produced 4 cremation burials whereby in grave No 1 no goods were noted, while a small knife was the only find in grave No 2. Grave No 3 was observed in the lowest level of the barrow and contained fragments of a melted enamel bead necklace. The barrow was encircled by oval pits with remains of fireplaces in them. Barrow No 2 contained a cremation burial with no items, barrow No 3 included 2 cremation burials with no items, while in barrow No 4 there were observed remains of a cremation burial. A stone circle was noted around barrow No 5 and contained 5 cremation burials. In female burial No 1 there was found a clay notched spindle. The burial was noted to overlie male burial No 3, the findings of which included: a spearhead, a battle knife, an axe with a blunt end, 2 brass finger rings and a brass notched buckle of shape B. In grave 2 the team registered no goods.

Saulė Urbanavičienė

Berčiūnų pilkapių tyrinėjimai 1996 metais

1996 m. LII tęsė Berčiūnų (Panevėžio raj.) pilkapyno tyrinėjimus (žr. *ATL 1988 ir 1989 metais,* V., 1990, p. 68–71; *ATL 1992 ir 1993 metais,* V., 1994, p. 113–119; *ATL 1994 ir 1995 metais,* V., 1996, p. 86–89). Buvo tiriamas pilkapis Nr. 32. Pilkapis yra pilkapyno R dalyje, jo sampilas iš R pusės šliejasi prie 1995 m. ištirto pilkapio Nr. 33. Ant pilkapio augo trys pušys. Pilkapio P dalyje kyšojo sampilo akmenys.

Ištyrus pilkapį Nr. 32, paaiškėjo, kad sampilas buvo apie 10x10 m dydžio, akmenų vainiko dydis vidinėje pusėje – 8x8 m. Akmenų vainikas beveik nesuardytas, tik akmenys, esantys po pušies šaknimis, buvo išstumdyti. Pilkapyje laidoti nedeginti mirusieji. Sprendžiant iš įvairiose sampilo vietose rastų kaulų, pilkapyje galėjo būti palaidota ne mažiau kaip keturi mirusieji. Geriausiai išlikęs kapas Nr. 4, buvęs ŠR pilkapio dalyje, nors apardytas čia augančios pušies. Mirusioji palaidota ant pilkapio pagrindo, aukštielninka, galva V kryptimi. Galvos danga buvusi puošta

žalvarinėmis 0,5 cm skersmens įvijomis. Kape palaidota apie 20–25 m. amžiaus moteris. Be minėtų radinių, pilkapyje rastas žalvarinis įvijinis žiedas ir titnaginis peiliukas.

Kitas ištirtas pilkapis (Nr. 19) buvo pilkapyno ŠR dalyje, apie 160 m į P nuo dviračių tako, nutiesto iš Panevėžio iki stovyklavietės Berčiūnuose. Pilkapis apie 8 m skersmens, jo aukštis – apie 1 m. Tyrinėjimų metu nustatyta, kad pilkapį juosė 6,5 m skersmens akmenų vainikas. Akmenys vainike, atrodo, buvo krauti dviem aukštais. Pilkapio sampile ir ant pagrindo rasta pavienių nedegintų kaulų iš suardytų kapų. Sprendžiant iš kaulų, pilkapyje buvę palaidoti ne mažiau kaip du mirusieji.

Pirmą kartą Berčiūnų pilkapyno tyrinėjimų istorijoje pilkapio Nr. 19 sampile rastas sudeginto mirusiojo kapas be įkapių. Kapo chronologija neaiški.

Nedegintų mirusiųjų kapai datuojami IV–V a.

Nuo 1989 m. per 7 tyrinėjimų sezonus iš 73 užregistruotų Berčiūnų pilkapių ištirti 25 labiausiai suardyti pilkapiai.

Saulė Urbanavičienė

Investigations of the Berčiūnai barrows in 1996

In 1996 the LIH continued the investigations of the Berčiūnai (Panevėžys dc.) barrow cemetery. In two investigated barrows stone circles, inhumations, dated to the fourth–fifth centuries, and one cremation (its chronology was not determined) were uncovered. In seven years, beginning with 1989, 25 barrows were investigated.

Gintautas Vėlius

Karmazinų pilkapyno tyrinėjimai 1997 metais

Karmazinų pilkapynas (Vilniaus raj., Dūkštų s-ja) yra Neries upės dešiniajame krante, į R nuo kaimo, Dūkštų girininkijos kvartaluose Nr. 10 ir 14. 1997 m. VU ištyrė tris pilkapius pilkapyno R pakraštyje. Pilkapius